Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0225U004669

Державний реєстраційний номер: 0121U100526

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-12-2025

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Оцінка генетичних джерел і донорів конюшини лучної підвищеної продуктивності та адаптивності для створення сортів інтенсивного типу для умов Лісостепу Західного

Початок етапу: 01.2021

Закінчення етапу: 12.2025

Вид звітного документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Тернопільська державна сільськогосподарська дослідна станція Інституту сільського господарства Карпатського регіону Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 04766584

Місцезнаходження: вул. Тролейбусна, буд. 12, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46027, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380352537118, 380352436144

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00024360

Місцезнаходження: вул. Михайла Омеляновича-Павленка, буд. 9, м. Київ, 01010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442801085

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрям фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6591060

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 1633.400

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Оцінка генетичних джерел і донорів конюшини лучної підвищеної продуктивності та адаптивності для створення сортів інтенсивного типу для умов Лісостепу Західного

Назва роботи англійською:

Evaluation of genetic sources and donors of clover meadow increased productivity and adaptability to create varieties of intensive type for the conditions of the Western Forest-Steppe

Реферат українською:

Об'єкт дослідження – конюшина лучна Мета дослідження – провести оцінку генофонду різних екотипів конюшини лучної, виділити генетичні джерела і донори господарсько цінних ознак та створити на цій основі високоякісний вихідний матеріал для селекції за умов Лісостепу Західного, який поєднує стабільну урожайність кормової маси і насіння та стійкість до несприятливих абіотичних та біотичних чинників середовища. Предмет досліджень – зразки конюшини лучної різного еколого-географічного походження з підвищенною продуктивністю та адаптивністю. Методи дослідження – польові (фенологічні спостереження, оцінки), лабораторні та вимірювально-вагові (облік урожаю зеленої маси та насіння), математично-статистичні (обробка результатів досліджень), розрахунково-порівняльний для визначення урожайності. Результати досліджень – в селекційній проробці знаходилось 2408 гібридів досліджуваної культури, в т.ч. в 2025 р. – 434. З них на початкових етапах селекційного процесу перебувало 801 гібрид, в т.ч. в 2025 р. – 144, на завершальних етапах – відповідно 292 і 64 сортозразків. В результані оцінювання для подальшої роботи відібрано 160 сортозразків. У розсаднику розмноження перспективних сортозразків за звітний період перебувало пять сортів, що відповідали заданим параметрам. В результаті, сорт Андріана з підвищеною кормовою і насіннєвою продуктивністю, в 2023 році був занесений в Державний реєстр сортів рослин, придатних для поширення в Україні. Насінницька робота велася за сортами Павлина та Андріана, а також в 2025 році закладено розсадники збережених сортів Глорія та Тернопільська 4 під урожай 2026 року. Практична цінність роботи – вивчення місцевих та інтродукованих зразків конюшини лучної дає змогу скоротити об'єми та підвищити ефективність селекційної роботи.

Реферат англійською:

Object of research – meadow clover The aim of the research is to assess the gene pool of different ecotypes of meadow clover, to identify genetic sources and donors of economically valuable traits and to create on this basis high-quality source material for breeding under the conditions of the Western Forest-Steppe, which combines stable yield of fodder mass and seeds and resistance to adverse abiotic and biotic environmental factors. The subject of research is meadow clover samples of different ecological and geographical origin with increased productivity and adaptability. Research methods – field (phenological observations, assessments), laboratory and measurement and weight (recording of green mass and seed yield), mathematical and statistical (processing of research results), calculation and comparative to determine yield. Research results – 2408 hybrids of the studied crop were in the breeding process, including in 2025 – 434. Of these, 801 hybrids were at the initial stages of the breeding process, including in 2025 – 144, at the final stages – 292 and 64 varietal samples, respectively. As a result of the evaluation, 160 varietal samples were selected for further work. In the nursery for the propagation of promising varietal samples for the reporting period, there were five varieties that met the specified parameters. As a result, the Andriana variety with increased fodder and seed productivity was included in the State Register of Plant Varieties Suitable for Distribution in Ukraine in 2023. Seed work was carried out on the Pavlina and Andriana varieties, and in 2025, nurseries of the preserved varieties Gloria and Ternopilska 4 were laid for the 2026 harvest. The practical value of the work is that the study of local and introduced specimens of meadow clover makes it possible to reduce the volume and increase the efficiency of breeding work.

Індекс УДК:633.31/.37; 635.65, 633/635:631.52, 633.321:631.527

Коди тематичних рубрик: 68.35.31, 68.35.03

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Сидорук Галина Петрівна

Науковий ступінь: к. с.-г. н.

Вчене звання:

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Перспективні, стійкі до стресових чинників середовища сортозразки конюшини лучної з підвищеними показниками комплексної оцінки за господарсько цінними ознаками

Назва НТП англійською: Promising, stress-resistant varieties of meadow clover with increased indicators of complex assessment for economically valuable traits

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Інше (Перспективні сортозразки конюшини лучної)

Галузь застосування: сільське господарство

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Отримано перспективні, стійкі до стресових чинників середовища сортозразки конюшини лучної з підвищеними показниками комплексної оцінки за господарсько цінними ознаками. Вихідний та селекційний матеріал поєднує ознаки стабільного урожаю кормової маси і насіння та стійкості до несприятливих абіотичних та біотичних чинників середовища.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Створення принципово нової продукції (матеріалів, технологій тощо) для забезпечення експортного потенціалу та заміщенню імпорту, Збільшення обсягів виробництва, Поліпшення стану навколишнього середовища

Вплив НТП на довкілля: Конюшина лучна це екологічно чистий продукт. Не забруднює довкілля, а насичує повітря киснем. Не потребує багаторазової обробки гербіцидами

Впровадження НТП: Не впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2026

Закінчення етапу: 12.2026

Споживачі продукції: сільськогосподарські наукові установи

Перспективні ринки: Наукові установи Національної академії аграрних наук за напрямом селекції

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обгрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Сорт конюшини лучної Андріана

Назва НТП англійською: Andriana meadow clover variety

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Сорти рослин

Галузь застосування: сільське господарство

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Сорт характеризується підвищеною кормовою і насіннєвою продуктивністю. Листки нижнього ярусу мають 8–10% багатолисточкового листя. Урожай зеленої маси в сумі за два укоси перевищує 60,0 т/га, а насіння 0,3 т/га. Тип – двохукісна ранньостигла. Урожайність сухої речовини сорту більша ніж усереднена урожайність сортів, що пройшли державну реєстрацію за п'ять попередніх років та складає у зоні Лісостепу 1,73 т/га або 26,8% , у зоні Полісся 2,15 т/га або 42,3%. Сорт відповідає вимогам. Економічний ефект 3000□3200 грн/га

Соціально-економічна спрямованість НТП: Створення принципово нової продукції (матеріалів, технологій тощо) для забезпечення експортного потенціалу та заміщенню імпорту, Збільшення обсягів виробництва, Поліпшення стану навколишнього середовища

Вплив НТП на довкілля: Ріст і розвиток конюшини лучної не має негативного впливу на довкілля

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2026

Закінчення етапу: 12.2026

Споживачі продукції: Сільськогосподарські підприємства

Перспективні ринки: Господарства Західного Лісостепу

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обгрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Охоронні документи на ОПІВ

сорти рослин, породи тварин: Свідоцтво про державну реєстрацію сорту рослин Андріана конюшина лучна (червона) №230888 від 24.10.2023 Патент на сорт рослини конюшина лучна (червона) Андріана № 230626 від 27.10.2023 Номер і дата подання заявки 20155004 від 15.10.2020

IX. Бібліографічний опис

Бурак І. М., Кулька В. П., Літвішко А. Н., Комінко Г. В. Оцінка колекційних зразків конюшини лучної за цінними господарськими ознаками. Селекція зернових та зернобобових культур в умовах зміни клімату: напрями і пріоритети: Тези доповідей Міжнародної наукової конференції (5 травня, Одеса). Селекційно-генетичний інститут – Національний центр насіннєзнавства та сортовивчення. 2021. С.138-140

Літвішко А.Н., Бурак І.М., Шубала Г.В. Шляхи створення вихідного матеріалу конюшини лучної для підвищення продуктивності і якості корму. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Актуальні напрямки та проблематика у технологіях вирощування продукції рослинництва» Полтава, 25 квітня 2023 р., С. 55-59

Літвішко А.Н., Олекшій Л.М., Шубала Г.В. Основні проблеми вирощування конюшини лучної. Матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Актуальні напрями та проблематика у технологіях вирощування продукції рослинництва». Полтава, 2 травня 2024 р. С.32-34

Літвішко А.Н., Ворончак М.В., Шубала Г.В. Методи створення багатолисточкової форми конюшини лучної. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Лучні агрофітоценози: інноваційні аспекти раціонального використання в умовах євроінтеграції». Оброшине, 5 червня 2024 р. С.61-63

Літвішко А.Н., Шубала Г.В., Олекшій Л.М. Кращі колекційні зразки конюшини лучної для проведення гібридизації. Збірник матеріалів VIII Всеукраїнської наукової інтернет-конференції «Інноваційні технології в рослинництві», (25 квітня 2025 року). Кам'янець-Подільський: Видавництво ЗВО «ПДУ», 2025. С. 68-70

Літвішко А.Н., Шубала Г.В. Вплив метеорологічних чинників на формування кормової продуктивності конюшини лучної. Матеріали Міжнародної науково-практ. конф. «Актуальні проблеми сучасного землеробства, рослинництва і тваринництва» (25 червня 2025 року). с. Оброшине, ІСГ Карпатського регіону НААН. 2025. С.119-120

Літвішко А.Н. Кращі колекційні зразки конюшини лучної для гібридизації в умовах Західного Лісостепу. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційні напрями розвитку і підвищення ефективності агропромислового виробництва в умовах воєнних та повоєнних змін в Україні». (м.Тернопіль, 7 жовтня 2025 р.). 2025. С.55-58

Патент на сорт Сорт конюшини лучної Андріана Кулька В.П., Бурак І.М., Літвішко А.Н., №230626 від 27.10.2023 р. Україна

X. Заключні відомості

Керівник юридичної особи Ковалишин Надія Михайлівна
к. і. н.

Перелік осіб-виконавців

Бурак Ігор Михайлович

Літвішко Алла Несторівна

Олекшій Степан Іванович

Ящук Тетяна Сергіївна
(к. с.-г. н., старший науковий співробітник)

Відповідальний за підготовку облікових документів Омельяненко Людмила Іванівна

Телефон +380352436144

Реєстратор Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна